

Χαλδ. β) Παθητ. παθαίνω στείρωσιν Στερελλ. (Αράχ.): *Ἡ γ'ναῖκα τ' δὲν κάθ' ἄλλον πιδί, βλάφτ'κι.* 2) Ἐπηρεάζω τινά, ταράσσω τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τινος εἴτε σωματικῶς εἴτε διανοητικῶς, ἐπὶ μαγισσῶν, κακοποιῶν δαιμόνων, νεκροῦ, ψυχορραγοῦντος ἢ καὶ ἰσχυροῦ τινος ἢ καχεκτικοῦ ἐμποιοῦντος φόβον Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Χαλδ. κ.ά.) Σάμ.: *Τὸ λείμψανον ἔβλαψεν ἄτον Κοτύωρ. Ὅποιους κατ' ῥήσ' κονὰ ἔς τοῦ νιρὸ βλάβιτι Σάμ. Ὁ δεῖνα ἐβλάβεν Χαλδ.* 3) Δηλητηριάζω, ἐπὶ ἐρπετῶν Πόντ. (Ὁφ.) Σέριφ.: *Δὲ βλάφτον ἐπὰ οἱ ἀλόχεδες Σέριφ. Δὲ βλάφτει ἡ χρυσοφιλίδα αὐτόθι. Ἀτὸ τ' ὀφίδ' βλάφτ' Ὁφ.* 4) Πειράζω, ἐνοχλῶ Κέρκ. Μακεδ. (Καταφύγ.) Μεγίστ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Ἀγία Βαρβάρ.) Σίφν.: *Ἐγὼ δὲ βλάφτω κἀνένα Ἀγία Βαρβάρ. Κατσητε, δὲ μᾶς βλάβετε Κέρκ. Ἐχω καὶ τοῖς μυῖες καὶ μὲ βλάφτουνε Σίφν. Μὲ τὸ παραμικρὸ βλάφτεσαι κ' ἐσὺ Ἀπύρανθ. Ἐβλάφτηκα μὲ τὸ μοιρολόι τῇ κωπέλλας αὐτόθι. || Παροιμ.*

Ἄλλοι χτυποῦν τῶν χαιρουνται | τὸ ἐβὼ μιλῶ τῶν βλάφτω (ὑπὸ τοῦ διαμαρτυρομένου ὅτι κρίνεται αὐστηρῶς) Μεγίστ. Καὶ ἀπροσ. πειράζει, ἐνοχλεῖ σύνηθ.: *Δὲ βλάφτει* (εἶναι ἀδιάφορον, δὲν πειράζει) σύνηθ. *Δὲ βλάβει κὶ ἂν δουλῆσω Κυνοῦρ. Καὶ τί βλάβει νὰ φάγουμε; Κεφαλλ. Ἐβλαβὶ νὰ ῥῥθῃ; Ζαγόρ. || Ποιήμ.*

*Τὶ βλάβει ἀνίσως καὶ ποτὲ γιὰ τ' ἄξιον παλληκάρι
κἀμμία ν' ἀκούσης εἰδησι δὲν ἔλαβες τὴ χάρι;*

ΓΜαρκορ. ἐνθ' ἂν.

*Εἶναι ἀδιάφορο, δὲ βλάβει, ἂν ἐκεῖ σιμωτινὸ
πλέξη ἢ Τούρκικο καράβι ἢ καράβι Ἑλληνικὸ*

ΔΣολωμ. ἐνθ' ἂν.

Β) Μέσ. 1) Αἰσθάνομαι ναυτίαν, τάσιν πρὸς ἐμετόν, ἐπὶ ἐγκυμονουσῶν γυναικῶν Ἀμοργ. Θήρ. Κρήτ. Κύπρ. Κῶς Ρόδ. Σύμ. Συνών. *βλαφτοῦρεῖάζομαι* (ιδ. *βλαφτοῦρεῖάζω). 2) Αἰσθάνομαι διάθεσιν πρὸς ἀσυνήθη φαγητά, ἐπὶ ἐγκυμονουσῶν γυναικῶν Κρήτ. Ρόδ. — Λεξ. Δημητρ. 3) Εὐρίσκομαι εἰς τοὺς πρώτους μῆνας τῆς ἐγκυμοσύνης Κρήτ. Κύπρ. Σύμ.: *Ὁδὲν ἐβλάφτουμον δὲ δρωτο μου γιό, ἀπόθανεν ὁ κύρις μου Κρήτ.*

Μετοχ. 1) Ὁ πάσχων ἐκ σοβαρᾶς τινος νόσου Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Ἡ σημ. καὶ παρ' Ἡσυχ. «ἀναλῦσαι τὸ βεβλαμμένον τινά δι' ἐπιδῆς ἀπαλλάξαι». 2) Καχεκτικός, ἀσθενικός Κρήτ. 3) Φθισικός, φυματικός Ἡπ. Στερελλ. (Αράχ.) 4) Ὁ βλαμμένος τοὺς ὄρχεις Μακεδ. (Κοζ.): *Αὐτὸ τοῦ βουτᾶν' οὐφιλάει τοῦ βλαμμένου.* 5) Ὁ βλαμμένος τὸν νοῦν, παράφρων Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κουρ. Ὁξύλιθ.) Ζάκ. Ἡπ. (Τσαμαντ.) Κεφαλλ. Νάξ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μάν.) 6) Βλάξ, ἡλίθιος Εὐβ. (Κουρ.) Μακεδ. (Κοζ.)

Πβ. ἀναγκασμένος (ιδ. ἀναγκάζω), ἀναγκεμένος (ιδ. ἀναγκεύω), ἀναγκιάρεις, ἀναγκισμένος, ἀναγκισμένος (ιδ. ἀναγκιώνω), παθιάρεις, παθισαμένος (ιδ. παθιάζω).

Βλαχαρειό τό, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τῆς καταλ. -αρειό.

Τόπος ἐνθα διαμένουν Βλάχοι καὶ συνεκδ. ἀγροῖκοι ἀνθρωποι. Πβ. Βλαχιά 2.

βλαχῆ ἢ, σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐθν. ὄν. Βλάχος καὶ τῆς καταλ. -ῆα.

1) Ὁσμῆ, ἀποφορὰ Βλάχου σύνηθ.: Παροιμ.

Ὁ Βλάχος ἄρχως κὶ ἂν γενῇ, πάλι βλαχῆς μυρίζει (ὁ ταπεινὴς καταγωγῆς ἀνθρωπος καὶ ἂν προαχθῇ ὑλικῶς, δὲν ἀποβάλλει τὴν προτέραν ἀγροικίαν. Πβ. καὶ ΝΠολίτ. Παροιμ. 3,135. Ἡ παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς πολλαχ.) Πε-

λοπν. (Μάν.) Συνών. *βλαχίλα* 1. 2) Ἡ ιδιότης, ὁ τρόπος τοῦ Βλάχου, ἀγροικία, χυδαιότης σύνηθ.: *Μοῦ ἔκανε μὴ μεγάλη βλαχῆ Λεξ. Δημητρ. Ἐχει πολλὴ βλαχῆ ἀπάνω του αὐτόθι. Συνών. βλαχίλα 2.*

βλαχεύω Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος.

Γίνομαι Βλάχος, ἀποβάλλω τὴν εὐγενῆ μου καταγωγὴν:

Μὰ μήπως ἐβλαχέψαμε | καὶ δὲν τὸ καταλάβαμε;

(ἐκ μοιρολ.) Πβ. βλαχίζω.

Βλαχιά ἢ, Βλαχία Θράκ. (Ἀδριανούπ.) κ.ά. βλαχιά σύνηθ. Ἀβλαχιά Εὐβ. (Κάρυστ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. ὄν. Βλαχία.

1) Ἡ χώρα ὅπου κατοικοῦν οἱ Βλάχοι, ἡ Βλαχία, ἡ Ρουμανία σύνηθ.: *Πῆγε ἔς τὴ Βλαχιά νὰ κερδίση χρήματα σύνηθ. || Γνωμ. Ἡ Βλαχιά μπισίδια ἔχει, βγαλσίδια δὲν ἔχει* (ἐκ τῆς παρατηρήσεως ὅτι οἱ ταξιθεύοντες ἐκεῖ δὲν ἐπιστρέφουν) Ἡπ. || Αἰνιγμ.

Ἀπουπάν' ἀπ' τὴ Βλαχία, | κατιβαίνει μὴ κυρία,

πέντι σκλάβις τὴν κρατοῦν, | μακρὰ τὴν ἀπιτοῦν

(ἡ μύξα) Ἀδριανούπ. || Ἀσμ.

Δὲν τήνε δώνω, Κωσταντῇ, ἔς τὴν Ἀβλαχιά ἔς τὰ ξένα

Κάρυστ. 2) Συνεκδ. οἱ Βλάχοι ὡς σύνολον καὶ κατ' ἐπέκτασιν οἱ χωρικοὶ σύνηθ.: *Πολλὴ Βλαχιά πλάκωσε ἔς τὸ παζάρι. Συνών. βλαχοῦρεῖα 1, βλαχούρεα, βλαχοῦρεῖα 1. Πβ. Βλαχαρειό.* 3) Μεταφ. ἀγροῖκοι καὶ ἄξεστοι χωρικοί, *χωρεῖατες* σύνηθ.: *Τί περιμένεις ἀπὸ τὴ Βλαχιά;*

βλαχίζω ἀμάρτ. βλαδίζω Πόντ. (Οἰν.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος.

Φέρομαι ἀγροίκως ὡς Βλάχος, παραφέρομαι, ἐξοργίζομαι, ὑβρίζω. Πβ. βλαχεύω.

βλάχικα ἐπίρρ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. Βλάχικος.

Κατὰ τὸν τρόπον τῶν Βλάχων, ἀγροίκως, χυδαίως: *Ντύνομαι - φέρομαι βλάχικα. Συνών. ἀλλὰ βλάχα.*

Βλάχικος ἐπίθ. Βλαχικός Μακεδ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Βλάχικος κοιν. Βλάχ'κους πολλαχ. βορ. ιδιωμ. Βλάχικους Μακεδ. (Βελβ.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. Βλάχικος. Πβ. Πρόδρομ. 3,52 (ἐκδ. Hesseling - Pernot) «ἀγόρασε καὶ Βλάχικον σταμεναρεῖαν τυρίτσιν».

Α) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ ἐκ τῆς Βλαχίας προερχόμενος ἢ ὁ παρὰ Βλάχοις ἐν χρήσει, ὁ ἀνήκων ἢ ἰδιάζων εἰς Βλάχους κοιν.: *Βλάχικο σπῖτι-τυρὶ-φασῖ-φέριμο-ψωμὶ κττ. Βλάχικη καλύβα. Βλάχικος χορὸς καὶ οὐς. Βλάχικος* (εἶδος χοροῦ ὑπὸ τῶν Βλάχων χορευομένου) κοιν. *Φασόλια Βλάχικα* (εἶδος φασολίων μὲ τρυφερόν λοβόν) Ἀθ. Νάξ. *Βλάχιση πινακουτῇ* (εἶδος πινακωτῆς κατασκευαζομένης ὑπὸ Βλάχων) Εὐβ. (Κονίστρ.) 2) Ὁ προσήκων ἢ ἀνήκων εἰς χωρικὸν Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Συνών. *χωρεῖατικος*. 3) Ὁ οὐχὶ καλῆς ποιότητος, εὐτελὲς Μακεδ. (Βλάστ.) Συνών. *ψεύτικος*.

Β) Οὐς. 1) Ἀρσεν. πληθ., οἱ Βλάχοι Μακεδ.: Ἀσμ. *Κ' οἱ Βλαχικοὶ μᾶς ἔρχονται ψηλὰ π' τοῦ καραούλι.*

2) Οὐδ. α) Εἶδος ἐσθῆτος τῶν κορασίων Τήν. Καὶ κατὰ πληθ. (α) Ἡ ἐθνικὴ ἀνδρική ἐνδυμασία, ἡ *φουστανέλλα* σύνηθ. (β) Ἡ ἐγχωρία γυναικεῖα ἀμφίεσις σύνηθ. β) Εἶδος ἀμυγδάλων Χίος (Χαλκ.) γ) Πᾶς ἄλλος τόπος τῆς Πελοποννήσου πλην τῆς Μάνης Πελοπν. (Μάν.): *Πᾶει πέρα ἔς τὰ Βλάχικα.* δ) Τὰ χωρία ἐν ἀντι-

θέσει πρὸς τὴν πρωτεύουσαν Πελοπν. (Ἀρκαδ.) ε) Ἡ γλῶσσα τῶν Βλάχων κοιν.: *Καταλαβαίνω - μιῶ τὰ Βλάχικα*. Ἡ γλῶσσα τῶν ὁμιλούντων βόρειον ἰδίωμα τῆς Ἑλληνικῆς Εὐβ. (Κουρ.)

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. ἔς τὰ Βλάχικα καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Στεμν.)

βλαχίλα ἡ, Πελοπν. (Ἀνδροῦς. Ἀργ. Κορινθ. Μεσσ. Τρίκκ.) — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τῆς καταλ. -ίλα.

1) *Βλαχῆς* 1, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Παροιμ.

Ἄνδροῦς. κ.ά. 2) *Βλαχῆς* 2, ὁ ἰδ., Πελοπν. (Μεσσ.)

Βλαχίτσα ἡ, Εὐβ. (Κουρ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τῆς καταλ. -ίτσα. Μικρὰ Βλάχα.

βλάχλα ἡ, *βράχλο* τό, Λεξ. Βλαστ. 457 *βλάχλα* Κέρκ. — ΠΓεννάδ. 199 — Λεξ. Βλαστ. 457 Δημητρ. *βράχλα* Κέρκ. — Λεξ. Βλαστ. 457 *βάδα* Τσακων.

Ἐκ τοῦ μεταγν. οὗς. *βλάχνον* κατ' ἐξακολουθητικὴν ἀφομ. τοῦ ν πρὸς τὸ λ καὶ μεταπλασμὸν τοῦ γένους, δι' ὃν πβ. καὶ Ἡσυχ. «βλάχρον» φυτὸν πτέρει [ὄν] ὅμοιον, ὅπερ ἔνιοι βλάχρον καὶ «βλαχρόν» πόα τις καὶ «βλήχρα» πτέρεις.

Εἶδη πτερίδων (felices) 1) Πτέρεις ἡ ἀέτειος (pteris aquilina), τὸ *βλήχρον*, τοῦ Θεοφρ. (Αἰτ. φυτ. 1, 7, 4). 2) Τὸ νεφριδίον ἡ ἀρρενόπτερις (nephridium felix), τὸ *βλήχρον* τοῦ Διοσκορ. (4, 183), ὁ *βλήχρος* τοῦ Νικάνδρ. (Θηρ. 39), τὸ μεταγν. *βλάχρον* (Σχολ. Νικάνδρ.) (ἰδ. ΜΣτεφανίδ. Ὀρολογικ. δημῶδ. 8). Συνών. *φτέρη ἀρρενικεῖα*, *φτέρη θηλυκεῖα* (ἰδ. *φτέρη*). [**]

βλάχλι τό, ἀμάρτ. *βάβι* Τσακων.

Ἐκ τοῦ οὗς. *βλάχλα*.

Βλάχλα 1, ὁ ἰδ.

βλαχοδήμαρχος ὁ, σύνηθ. Θηλ. *βλαχοδημαρχίνα* σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *δήμαρχος*.

1) Ὁ δήμαρχος Βλαχικοῦ χωρίου καὶ εἴτα εἰρων. ὁ δήμαρχος παντὸς μικροῦ καὶ μὴ προοδευτικοῦ χωρίου σύνηθ.: Ἄσμ.

Τὸ ἦπιε ἡ Βασίλω τὸ κρασί, | τὸ κρασί μὲ τὸ κανάτι, *κοντουλλίτσα* καὶ γεμάτη, | τὸ ἦπιε, μὰ τὸ πλήρωσε, *δυὸ παράδες τὴ λαγύνα*, | γειά σου, *βλαχοδημαρχίνα* Πελοπν. (Βούρβουρ.) 2) Ὁ νεόπλουτος χωρικός ὁ μὴ κατορθώνων νὰ ἀποβάλλῃ τοὺς ἀγροίκους καὶ ἀξέστους τρόπους σύνηθ.: *Ποῦ τὸν βρῆκαν γιὰ γαμπρὸ αὐτὸ τὸ βλαχοδήμαρχο*; Λεξ. Πρω. Συνών. *ἀρχοντοχωρεάτης*.

βλαχοδικηγόρος ὁ, ΑΠαπαδιαμ. Πεντάρφ. 94.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *δικηγόρος*.

Στρεψόδικος: «... διὰ τῆς ψευτικῆς, ὅπλου τὸ ὁποῖον ἀκονίζεται δις τῆς ἐβδομάδος εἰς τὰ πταισματοδικεῖα καὶ εἰρηνοδικεῖα, ὅπου ὁ χωρικός γίνεται σωστὸς βλαχοδικηγόρος».

βλαχόκαλτσα ἡ, σύνηθ. *βλαχόσκαλτσα* Πελοπν. (Ἀρκαδ.) — Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *κάλτσα*.

1) Περιπόδιον ἐκ χονδροῦ ἐγχωρίου μαλλίου σύνηθ.

2) Μετων. ἄνθρωπος ἀξέστος, ἀγροῖκος Πελοπν. (Ἀρκαδ.) — Λεξ. Πρω. Δημητρ.

βλαχοκαλύβα ἡ, σύνηθ. *βλαχοκάλυβα* Δλουκοπ. Ποιμιν. Ρούμελ. 17.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *καλύβα*. Ὁ τονισμὸς ἐν τῷ τύπ. *βλαχοκάλυβα* κατὰ τὸ βλαχοκάλυβο.

Καλύβη τῶν βλαχοποιμένων. Συνών. *βλαχοκάλυβο*, *βλαχοκάτουνο*, *βλαχοκονάκι*.

βλαχοκάλυβο τό, πολλαχ. *βλαχουκάλ'βον* Στερελλ. (Κλών.) *βλαχοκαλύβι* ΚΠαλαμ. Ἀσάλ. ζωή* 59.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *καλύβι*.

Βλαχοκαλύβα, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Τραυίξες, βούιξε μιὰ βοή ἀπὸ μελισσολόι,

ἔς τὴν πορτοπούλλα σιάθηκες τοῦ βλαχοκαλυβιοῦ

ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἄν. Ἡ λ. κατὰ πληθ. *Βλαχοκάλυβα* τοπων. Θεσσ.

βλαχόκαππα ἡ, Μακεδ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *κάππα*.

Εἶδος ἐπανωφορίου τῶν βλαχοποιμένων. Συνών. *βλαχοκαππόττα*.

βλαχοκαππόττα ἡ, Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *καππόττα*.

Βλαχόκαππα, ὁ ἰδ.

βλαχοκάτουνο τό, Πελοπν. (Στρέζ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *κατούνι*.

Βλαχοκαλύβα, ὁ ἰδ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Στερελλ. (Φθιώτ.)

βλαχοκερασά ἡ, ἀμάρτ. *βλαχουκερασά* Θεσσ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *κερασά*.

Εἶδος κερασέας τῆς ὁποίας καρπὸς τὸ βλαχοκέρασο, ὁ ἰδ. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

βλαχοκέρασο τό, ἀμάρτ. *βλαχουκέρασον* Θεσσ. (Ζαγορ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *κεράσι*.

Πληθ., εἶδος λευκῶν κερασίων μὲ σκληρὰν σάρκα.

βλαχοκονάκι τό, Λεξ. Δημητρ. *βλαχοκόνάκο* Λεξ. Βλαστ. 286 Δημητρ. *βλαχουκόνάκου* Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *κονάκι*.

Βλαχοκαλύβα, ὁ ἰδ. Ἡ λ. κατὰ πληθ. *Βλαχουκόνάκα* ὡς τοπων. Στερελλ. (Αἰτωλ.)

βλαχοκόριτσο τό, ἀμάρτ. *βλαχουκόριτσον* Θράκ.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *κορίτσι*.

Κόρη Βλάχου: Ἄσμ.

Δικάξι δικαφτὰ χρονοῦ, | δὲν ἤμουν γιὰ νὰ παντριφτῶ,

νὰ πάου κάτου ἔς τὴ Βλαχιά, | νὰ πάου βλαχουκόριτσον.

Συνών. *βλαχοπούλλα* 1.

***βλαχοκυραρήνη** ἡ, *βλαχοκυραρήνα* Λεξ. Βλαστ. 426 *βλαχουκυραρήνα* Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *κυραρήνη*.

Εἶδος κίχλας.

βλαχολάχανο τό, Πελοπν. (Τρίκκ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *λάχανο*.

Εἶδος λαχάνου.

βλαχομάλαμα τό, Πελοπν.

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *μάλαμα*.

Οἶονεϊ χρυσὸς Βλάχικος: Ἄσμ.

Καλῶς τὸ βλαχομάλαμα, *καλῶς* τὴ βλαχοπούλλα.

βλαχομάντηλο τό, Πελοπν. (Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. *Βλάχος* καὶ τοῦ οὗς. *μαντήλι*.

Εἶδος μανδηλίου τῆς κεφαλῆς.

